

MĚSÍČNÍK
PRO SVĚTOVOU
LITERATURU

89 Kč

www.SVETOVKA.cz

#7 2019

PLAV

**Joseph
Diescho**

Zrozen ze slunce

**Jackson
Kaujea**

Slzy pro poušť

**Ellen Ndeshi
Namhilaová**

Cena svobody

**Anneli
Nghikembuaová**

Opravdové já ve slovech

ODVRÁCENÁ STRANA NAMIBIE

Úvodník

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

Namibie je jedna z větších zemí jihozápadní Afriky a zároveň má vůbec nejnižší hustotu zalidnění na africkém kontinentu. Její politický, sociální i kulturní vývoj byl zásadně poznamenán dlouhou koloniální historií. Nezávislost získala na Jihoafrické republice až 21. 3. 1990, jako předposlední dekolonizovaná země afrického kontinentu. Dnes je sedmou nejbohatší a nejrychleji se vyvíjející zemí subsaharské Afriky. V českém prostředí je tato africká země prakticky neznámá. Pokud už jméno Namibie v nějakém kontextu zazní, s největší pravděpodobností se to bude týkat safari a národních parků, které se na jejím území rozkládají, jako třeba Etosha. V posledních letech však Namibie zažila literární obrodu. Etablují se nová nakladatelství a objevují se mladí autoři a autorky.

Číslo Odvrácená strana Namibie, jež máte před sebou, je výhradně anglofonní. Angličtina je jediným oficiálním jazykem Namibie a zároveň jazykem její literatury, a to i přes existenci několika desítek oficiálně uznaných národních jazyků. Jako ve většině afrických zemí se jazyky kolonizátorů staly nástroji autorů a národní jazyky zůstávají v umělecké sféře dodnes upozaďovány. Namibijská literatura je také velmi mladá, první texty se objevují v osmdesátých letech minulého století, takže i literární život je prozatím nevyhraněný a nestabilní.

Specifikem tohoto čísla je, že se jedná o texty s výraznými autobiografickými rysy. Jinak řečeno: příběhy se inspiroují skutečnými životy, ať už životy samotných autorů, či jejich známých, přátel nebo členů rodiny. Jedná se o pohnutá vyprávění lidí, kteří se střetávají s kmenovou kulturou, tradicemi nebo s rozhodnutími starších členů vlastní rodiny či se musejí utkat s kolonizací. Další zvláštností přítomného čísla je, že na rozdíl od ostatních čísel s africkou tematikou jsou autoři a autorky až na jednu výjimku naživu a stále píšou a publikují. Setkáme se také s texty žen, které nejsou literátkami, ale dostaly možnost vyjádřit své utrpení v knižní podobě.

V příštím čísle se z afrického kontinentu přeneseme do světa dopisů a představíme vám díla epistolárního žánru. Nyní doufáme, že vás čtení namibijských autorů a autorek obohatí.

Vojtěch Šarše

Obsah

KRAŘASY

- 2 **Hanele Palková, Petr Šmíd**

ROZHOVOR K TÉMATU

- 5 **Munukayumbwa Mwiyaová, Helen Valeová, Sarala Krishnamurthyová / Vojtěch Šarše**
Čtenářů bude přibývat

TÉMA

- 10 **Joseph Diescho / Ondřej Vinš**
Zrozen ze slunce
- 16 **Jackson Kaujeua / Eva Svatoňová**
Slzy pro poušť
- 21 **Ellen Ndeshi Namhilaová / Agáta Hamari**
Cena svobody
- 26 **Kay Cowleyová, Tanya Terblanchéová / Silvie Mítlenerová**
Onele Yo Kawe
- 31 **Martha Laurencia Skrywer-Afrikanerová / Jana Marešová**
Návrat domů
- 36 **Anneli Nghikembuaová / Jan Škrob**
Opravdové já ve slovech
- 41 **Kolektiv autorek / Vojtěch Šarše**
Musíme si vybrat život

ROZHOVOR SE ZHRANIČNÍM BOHEMISTOU

- 47 **Iryna Zabiiaka**
Překlad vždy dokáže překvapit novými věcmi, o kterých jsem dříve neuvažovala

PŘEKLADATELSKÁ SOUTĚŽ JIŘÍHO LEVÉHO

- 49 **Guadalupe Nettelová / Vendula Pazderová**
Manželství červených rybiček

PŘEKLÁDAT PŘELOŽENÉ

- 54 **Jana Kitzlerová a kolektiv**
Je možné do češtiny znovu přeložit poezii V. V. Majakovského?

RECENZE

- 61 **Martina Šimová**
Konec podzimu
(Tormod Caimbeul: Konec podzimu)
- 63 **Helena Kaftanová**
Jako by se hlava odtrhla od těla
(Jelena Bočorišvili: Hlava mého otce: Čtyři stenografické romány)

Čtenářů bude přibývat

Rozhovor s namibijskou básnířkou Munukayumbwou Mwiyaovou a akademičkami Helen Valeovou a Saralou Krishnamurthyovou

Přeložil Vojtěch Šarše

Následující rozhovor má netradičně tři korespondenty, respektive korespondentky, všechny tři úzce spojené s namibijskou literaturou. Spisovatelka a dvě literární badatelky se rozhodly, že nám ve svých odpovědích otevrou dveře k této velmi mladé národní literární produkci. Otázky jsou všeobecně zaměřené na aspekty, jež nejzásadněji ovlivňují existenci prozatím stále tak křehké literatury.

Vojtěch Šarše: Strávil jsem ve Windhoeku měsíc a abych byl upřímný, poměrně obtížně jsem sháněl namibijskou nebo celkově africkou literaturu. Čím je to způsobeno? Nedostatkem zájmu ze strany čtenářů?

Helen Valeová: Máte pravdu, namibijská literatura se opravdu špatně shání. Největší knihkupectví ve Windhoeku, CNA, naši národní literaturu neprodává, a to proto, že jeho majitelé jsou Jihoafričané. Avšak v namibijském hlavním městě existuje několik menších knihkupectví, například Book Den¹ v západním Windhoeku, Book Buddies nedaleko centra a Radical Books také v západním Windhoeku. Nedostatek zájmu? Myslím si, že lidé se od získání nezávislosti o literaturu psanou Namibijci pro Namibijce zajímají čím dál víc. Co však představuje větší problém, je téměř absentující zvyk čtení pro radost stejně jako fatální nedostatek nakladatelství. Většina mladých Namibijců čte pravidelně noviny nebo články na internetu, ale jen malá část z nich si někdy přečetla celý román.

Sarala Krishnamurthyová: Já bych dokonce řekla, že Namibijci všeobecně moc nečtou a proto není ani literatura snadno dosažitelná. Ale i přesto chci zdůraznit, že se situace v posledních pěti letech podle mého změnila. Vyšly básnické sbírky, dramata a řada románů. Několik politiků dokonce vydalo autobiografie nebo své paměti, což lidi zajímá.

¹ Knihy, jejichž úryvky se nacházejí v tomto čísle, byly všechny nakoupeny v knihkupectví Book Den. (Pozn. red.)

Munukayumbwa Mwiyaová: Jak už jsem napsala v několika článcích, literatura v Namibii se stále vyvíjí a jsem přesvědčena, že jsme nedávno objevili naši, tu pravou namibijskou literaturu. Jak se říká, našli jsme svůj literární hlas. Podle vlastní zkušenosti si troufám říct, že tu máme víc než jen pár lačných čtenářů, které je ale potřeba neustále navádět ke čtení. Ráda bych také zmínila žurnalistiku, protože ta se nachází ještě v trochu jiné situaci. Je to spíš taková volnočasová aktivita. Jen málo článků je publikováno na papíře. V Namibii se spíše užívá sloupkaři v novinách. I přes tuhle pesimistickou rekapitulaci situace namibijské čtenářské obce jsem však přesvědčena, že zájemců o literaturu přibývá, takže bude přibývat i knihkupectví.

VŠ: Našel jsem mnoho článků o namibijské literatuře publikovaných online. Existují papírové revue nebo časopisy, kde by badatelé mohli publikovat odborné články?

HV: Pokud myslíte časopisy nebo noviny, kde by autoři nebo akademici mohli publikovat své práce, odpověď je ano, několik málo jich existuje. UNAM (University of Namibia) a NUST (Namibia University of Science and Technology) mají každá svůj časopis, ačkoli druhý zmíněný už nějakou dobu nevyšel. Existuje také *Journal of Namibian Studies*, který má však německé zázemí a vychází pouze online. Fakulta humanitních věd a Jazykové centrum UNAM vydávají každých šest měsíců jedno číslo svých odborných časopisů. Poslední dva zmíněné příklady nejsou určené pro tvůrčí psaní, slouží pouze jako akademická platforma.

SK: Co se novinových článků týče, ty podle mě nemají stejnou hodnotu jako časopisové články, a proto jen málo akademiků hledá uplatnění v novinách. Stejně tak autoři hledají spíše jiné cesty publikování, například vydání na vlastní náklady.

MM: Právě UNAM se povedlo založit platformu jak pro spisovatele, tak pro vědce, a to online i v papírové verzi, a všichni máme možnost zde publikovat, pokud naše práce projde recenzním řízením, což ale může být zdoluhavý proces. Jinak namibijská autoři často úzce spolupracují se zahraničními partnery, jako například já s revuí D+C.

VŠ: Zjistil jsem si, že první historicko-teoretická publikace zaměřená na namibijskou literaturu, neboli vaše *Writing Namibia*, Heleno a Saralo, byla publikována v roce 2018. To se mi zdá poměrně pozdě.

HV: Souhlasím, ale nezapomeňte, že se Namibie odtrhla od Jižní Afriky v roce 1990. Navíc jsme s kolegyní Saralou

začaly tuto odbornou publikaci realizovat již v roce 2010, ale kniha se velmi dlouho připravovala. Vměstnat dvacet pět příspěvů ze všech koutů světa, ačkoli velká část z nich byla přeci jen z Namibie, do dvaceti třech kapitol byla ta největší výzva. Já i Sarala jsme pracovaly na plný úvazek v časopise Namibijské univerzity, který v té době zažíval nesnadnou změnu ředitele, a samozřejmě jsme publikovaly jiné články a knihy. Nemohly jsme se soustředit pouze na tu společnou. Doufáme, že druhý díl, který připravujeme, vznikne v mnohem kratším časovém úseku.

SK: Já si tedy myslím, že to není pozdě, už jen proto, že v době, kdy kniha vznikala, bylo poměrně náročné sehnat spolupracovníky. Jsem přesvědčena, že naše kniha je klíčová a otvírá seriózní cestu k Namibijské literatuře mnoha čtenářům. *Writing Namibia* vlastně ukázala Namibijským, že jejich literatura existuje. Lidé často vůbec nevědí, že Namibijská spisovatelé a spisovatelky tvoří. Mnoho čtenářů se na mě později obrátilo se slovy, že vůbec neměli poňetí o existenci tolika literárních děl vznikajících v jejich zemi. Sice se stále jedná o velmi pomalý nárůst zájmu, ale tento soubor esejů je nepostradatelným nástrojem vývoje národa, jeho kultury a identity.

MM: Myslím, že to trvalo tak dlouho, protože bylo potřeba dát dohromady zdroje, jak literární, tak finanční a lidské. Dlouho jsme tu bohužel řešili jiné věci, jako například více než sedmdesátiletou okupaci Jihoafrickou republikou, byli jsme nuceni myslet na jiné věci než jen na literaturu, dnes je tomu naštěstí jinak.

VŠ: Munukayumbwo, proč jste si vybrala poezii?

MM: Neřekla bych, že jsem si vybrala poezii, mám ráda psaní, píšu všechno, co mi přijde na mysl, někdy je to poezie, někdy je to próza a v poslední době je to nejčastěji popis skutečnosti, prostě a jednoduše každodenní příběhy. Samotné psaní je pro mě formou vyjadřování, která nemusí být přísně žánrově vymezená.

VŠ: Je proces vydávání, ať už akademických děl, nebo beletrie, v Namibii náročný?

HV: Ano, najít nakladatele je v Namibii velmi těžké. Někteří naši autoři se raději obracejí k Jihoafrické republice. A to mluvím o autorech akademických děl, pro beletrii se najde ještě méně vydavatelů a z autorů beletrie jsou opravdu nejohroženější především básníci a básničky. Nutno podotknout, že literatura se všeobecně moc dobře neprodává. Navíc, jak jsem řekla, nakladatelů je velmi málo, vydavatelství Wordweaver se udrželo pouze několik málo let a New Namibia Books pod vedením Jane Katjaviviové existovalo jen deset let. Dnes zažívá země jednu

z nejtěžších finančních krizí, a proto je situace na knižním trhu ještě vážnější. Netuším, jestli se to někdy změní.

SK: Ještě bych upřesnila, že je velice těžké publikovat, protože vydavatelství, jak Helena naznačila, usilují především o zisk a faktem zůstává, že v Namibii beletrie nenachází kupce. Ale pevně věřím, že se situace bude zlepšovat, protože je zde čím dál víc vzdělaných lidí. Nedávno jsme otevřeli magisterský program angličtina a aplikovaná lingvistika, což přilákalo vědce a žáky ze všech koutů země. No a tito studenti se budou vracet do svých domovů a jejich znalosti se budou šířit mezi lidmi. Jsem hluboce přesvědčena, že vzestup literatury nastane samovolně a nenuceně.

MM: Z osobní zkušenosti mohu jednoznačně potvrdit, ano, pro poezii je velmi náročné si najít vydavatele. Většina básníků a básniček raději publikují vlastním nákladem nebo pošlou rukopis do ciziny.

VŠ: Najdeme na namibijských univerzitách ústav či katedru namibijské literatury či alespoň africké literatury?

HV: Bohužel ne, katedra namibijské či africké literatury neexistuje. Šestnáct let jsem pracovala na ústavu anglistiky. Tam jsme měli literární a jazykovou sekci. Ale okolo roku 2007 se z administrativních a ekonomických důvodů spojily všechny jazykové katedry (africké jazyky, angličtina, francouzština, portugálština, němčina a afrikánština). Bylo to rozhodnutí shora, proti kterému jsem nemohla nic dělat. Dnes tedy máme větší ústav jazyka a literárních studií. Existuje několik literárních modulů v rámci bývalého ústavu anglistiky. Já učím namibijskou literaturu psanou anglicky jakožto jeden z těchto modulů. Studenti si také mohou zapsat do modulu africké anglofonní literatury. Tyto moduly jsou určeny všem studentům. Vyučujeme také postkoloniální literaturu a produkci Commonwealthu, ale tyto předměty jsou určeny studentům vyšších ročníků.

SK: Upřesnila bych jen, že na NUST máme bakalářský program angličtina, v jehož rámci máme jeden kurs namibijské literatury. Na vyšších úrovních učíme orální literaturu přenášenou v Namibii, s čímž se pojí i celá řada typicky namibijských vypravěčských forem. Na magisterské úrovni na již zmíněném nově vzniklém oboru učím světovou literaturu, do které samozřejmě zařazuji i několik namibijských textů. Avšak když řeknu namibijský text, nemyslím pouze texty psané Namibijci, ale také díla psaná cizinci o Namibii. Tento přístup mi dovoluje, abych se věnovala kolonizaci vědění a kolonizaci moci, což je úzce spojeno s Foucaultovou teorií o propojování moci a hegemonie. Vedu také své studenty, aby analyzovali literární

texty a užívali při tom literární a kritické teorie. Chtěla bych je tak podnítit k dekoloniálnímu čtení literatury.

VŠ: Můžeme vlastně mluvit o národní namibijské literatuře? Není na to příliš brzo? Řekly byste, že někteří afričtí autoři či autorky namibijskou literaturu zvláště ovlivnili?

VH: To je dobrá otázka. Myslím si, že pokud autoři píší v tolika různých jazycích, je opravdu moc brzy na to, abychom mohli potvrdit, že jednotná národní namibijská literatura existuje. Ale i přesto je možné vyhledat společná témata v různých žánrech a i v různých jazycích, kupříkladu historie, útlak, boj za nezávislost, svoboda, zklamání po získání nezávislosti, sociální problémy, láska. Ale já jsem opravdu zasvěcená pouze do anglofonní namibijské literatury. Angličtina je oficiálním jazykem země, ačkoli zde žije jen velmi málo rodilých mluvčích angličtiny a většina Namibijců mluví dvěma, třemi či čtyřmi jazyky.

Samozřejmě různí autoři inspirovali různé namibijské autory, někteří možná byli Jihoafričané, jiní Afričané či snad Afroameričané nebo autoři z jiných částí světa. Je náročné na tuto otázku podat přesnou odpověď, aniž by člověk udělal rešerši mezi všemi namibijskými autory. Myslím, že velký vliv mají afričtí autoři jako Chinua Achebe, Ngũgĩ wa Thiong'o či Wole Soyinka.

Mí studenti a především mladé ženy bývají ohromené afroamerickými autorkami, jako jsou Maya Angelouová, Alice Walkerová či Toni Morrisonová.

SK: Když mluvíme o namibijské literatuře, musíme si uvědomovat rozdíl mezi literaturou psanou anglicky a literaturou psanou národními jazyky. Pro mě představuje namibijská literatura velice širokou kategorii, ale i přesto věřím, že existuje. Ale pokud se zaměříme na anglofonní namibijskou literaturu, myslím si, že to je neustále rostoucí pole a v příštím desetiletí budeme moci definovat opravdu jasně odlišitelný literární styl anglickojazyčné literatury v Namibii, což zaručí existenci namibijské literatury.

Stejně jako má kolegyně jsem přesvědčena, že trojice Chinua Achebe, Ngũgĩ wa Thiong'o a Wole Soyinka jsou pro mnohé namibijské spisovatele inspirací. Ovšem stejně tak jsou pro ně důležití Bessie Headová a Athol Fugard, oba jihoafričtí spisovatelé, a to proto, že problémy, které se objevují v jejich dílech, jsou podobné těm namibijským.

MM: Já osobně bych neřekla, že mě nějaká konkrétní africká literatura přímo inspirovala, přeci jen je poměrně těžké mě inspirovat, ale mohu potvrdit, že mám přímo posvátný úžas před nigerijskou kulturou a literaturou. Měla jsem několikrát příležitost publikovat na nigerijských platformách. Také mohu říct, že se mi dostalo štěstí a sprátelila

jsem se s několika velkými nigerijskými autory, a s jejich pomocí se mé psaní posouvá dál.

VŠ: Kdo jsou klasické namibijské literatury? Dlouhou dobu byla Namibie součástí Jižní Afriky. Jsou Jihoafričtí autoři považováni za součást namibijského literárního kontextu?

HV: Jsem přesvědčena, že na to, abychom mluvili o klasických namibijské literatury, je ještě moc brzy. Koncept klasických autorů spočívá v tom, že se jedná o spisovatele, kteří jsou oblíbeni a studováni dlouhou dobu, někdy i několik století, například takový William Shakespeare. Na druhou stranu jsem schopna vybrat namibijské autory tvořící jádro naší literatury. Existuje totiž dlouhá řada skvělých autobiografických děl: *Making Difference* od Libertiny Amadhilové či *Price of Freedom* od Ellen Namhiolové. V románové tvorbě bych řekla, že k definici klasiků mají nejbližší *Purple Violet of Oshaantu* od Neshani Andreasové či *To dream again* od Briana Jonese. Na poli poezie bych si vybrala básně Doriana Haarhoffa¹, Keamogetsi Moloponga a Hughy Ellise. Jistě, jihoafričtí autoři, především černoši, myšlení a tvorbu namibijských autorů ovlivňují.

SK: Já osobně si myslím, že namibijská literatura cestu k dílům Jihoafričanů nehledá. Ačkoli jsou tu samozřejmě podobná témata, obě země mají odlišné kulturní pozadí.

Co se klasiků týče, přidala bych ještě dvě jména: Fred dieho Philadera a jeho *The King of the Dump* a sbírku básní nazvanou *Watering the Beloved Desert* od Mvuly ya Nangola², a to proto, že představují první etapu literatury psané Namibijci v Namibii.

MM: Vidím, že se shodneme, pro mě není možné mluvit o namibijské literatuře, aniž bychom zmínili Mvulu ya Nangola, který nedávno zemřel. Nangolo byl básníkem a spisovatelem, psal literaturu ještě předtím, než jsme začali bojovat za naše osvobození. Avšak co se Jižní Afriky týče, mám jiný názor. Podle mého má tato africká země obrovský vliv na mnoho úrovní života v Namibii, včetně literatury.

VŠ: Už jste to zde zmínily, přesto bych se chtěl ujistit, že namibijská literatura psaná v němčině či v jednom z národních jazyků Namibie – to jest v afrikánštině, hererštině, namaštině, ovambštině, setswaštině nebo jazyce gciriku – existuje.

¹ Dorian Haarhoff se narodil v Jihoafrické republice v roce 1944. Byla mu udělena státní příslušnost Namibie, rovněž je třeba zmínit, že působil jako profesor na UNAM. (Pozn. red.)

² Mvula ya Nangolo (1943–2019), básník a první namibijský žurnalista, psal pro zahraniční noviny, později se aktivně podílel na rozvoji namibijské sítě deníků. (Pozn. red.)

HV: Ano, existuje německy, herersky a afrikánsky psaná namibijská literatura, ale bohužel o ní nic nevím. Pocházím z anglofonního prostředí, a ačkoli v Namibii žiji již dvacet osm let, jiné zdejší jazyky neovládám a zároveň tato díla nejsou překládána do angličtiny. Víím, že neexistuje žádná psaná literatura v jazyce Jul'hoan. Co se týče ovambštiny, je možné, že nějaká psaná literatura vydána byla, ale já o ní nevím.

SK: Chtěla bych zdůraznit, že všechny literatury psané Namibijci v jazycích náležejících Namibii jsou nedílnou součástí namibijské literatury. Bohužel však namibijské literatury psané národními jazyky neznám natolik, abych o nich byla schopná mluvit.

MM: Já osobně jsem jednou publikovala báseň v jazyce silozi, což je moje mateřština. Publikovala jsem ji na webových stránkách magazínu *Praxis*. Báseň se jmenuje *Jsi žena* a je o změnách, které nastávají v životě dívky a následně ženy. Báseň zároveň na stejných stránkách vyšla v mém anglickém překladu.

Řekla bych, že národním jazykem, v němž se píše nejčastěji, je němčina, ale nemohu to tvrdit jistě, literatury v národních jazycích se velmi těžko shánějí.

VŠ: Můj poslední dotaz: když jsem připravoval toto číslo *Plavu*, uvědomil jsem si, že drtivá většina prózy je autobiografického charakteru. Myslíte si, že existuje nějaké vysvětlení této žánrové dominance?

HV: Máte pravdu. Autobiografie v namibijské literatuře převládá. Myslím si, že důvodem byl dlouhý boj za svobodu Namibie mezi lety 1966 a 1990, a s tím související fakt, že mnoho Namibijců odešlo do exilu, především do sousedních zemí, do Zambie a Angoly, někteří aby mohli pokračovat v boji, jiní především ti mladší, aby se mohli vzdělávat. Třeba i na Kubě nebo v Německé demokratické republice. Autobiografický formát dává autorům – a autorům, kteří zemi opustili, obzvláště – možnost reflektovat své životy, hledat novou identitu, smysl života, ale také dosáhnout katarze. V mnoha případech byli v exilu déle než dvacet let a nebylo pro ně jednoduché se vrátit v devadesátých letech do svobodné Namibie. Popsat svou zkušenost pro ně mělo terapeutickou funkci, nebo dokonce dodalo jejich činu větší smysl. Nedávno vznikla celá řada autobiografií napsaných bývalými členy SWAPO, tedy Lidové organizace jihozápadní Afriky, kteří byli dlouhodobě vězněni. Někdy tato díla nazýváme vězeňskou literaturou.

SK: Autobiografii považuji za nespornou součást literatury. Jak si jistě dokážete představit, autobiografie bývá přirozenou součástí literatury nově vznikajícího národa. Představuje možnost, jak se podívat zpět do minulosti a zhodnotit boj za nezávislost, ale i formu svědectví

o odvaze a houževnatosti člověka, který ji napsal. Většina namibijských autobiografií nabízí nejenom portrét jedince, ale navíc popisuje politické a historické klima určité doby, a proto je považujeme za důležitý žánr. Autobiografie je součástí národa a přispívá k utváření národní identity a také spojuje lidi vzájemným chápáním toho, co znamená být Namibijcem. Podle Benedicta Andersona, amerického politologa, představují národní symboly jako vlajka, barvy, národní hymna – a já bych dodala literatura právě – ono pouto mezi různorodými složkami státu.

MM: Za sebe řeknu, že si nejsem jistá, jestli tento fakt má nějaké konkrétní a přesvědčivé vysvětlení, ačkoli se mi ta dvě předcházející zdají velmi pravděpodobná. Jsem nicméně ráda, že tomu tak je, protože věřím v sílu autobiografií. Jsem přesvědčena, že i když nejste spisovatelem nebo spisovatelkou, jako lidská bytost v sobě nesete potenciální knihu: svůj životní příběh. A opravdu mnoho Namibijců má úžasný příběh, bohužel dost často neveselý.

Munukayumbwa Mwiyaová

Munukayumbwa [Mimi] Mwiyaová (* 1989), namibijská básnířka a literární badatelka, o sobě říká, že ji zajímá vše, na co narazí, a jen zřídkakdy najde dost klidu na psaní. Její texty byly publikovány v několika online časopisech, např. *Praxis Magazine for Arts and Literature*. Podílí se na fungování internetové literární revue *Afridi-aspura* a publikovala svůj text v první antologii, která v rámci tohoto fóra vnikla: *My Africa, My City* [Má Afrika, mé město, 2016]. Přispívá také do německého časopisu *D+C Development and Cooperation*.

Sarala Krishnamurthyová

Sarala Krishnamurthyová je profesorkou anglického jazyka a literatury. Ve své badatelské dráze se věnuje mimo jiné podobám namibijské angličtiny. Během svého působení publikovala dvě objemné monografie zaměřené na africké literatury.

Helen Valeová

Helen Valeová je profesorkou literatury a nakladatelkou. Její akademické zaměření se týká především vztahu mezi historií a literaturou, sekundárně se pak věnuje roli paměti v rovině umělecké a žánru autobiografie.

Vojtěch Šarše

Vojtěch Šarše (* 1989) pochází z Mělníka. Je doktorandem oboru románské literatury na FF UK. S *Plavem* spolupracuje od roku 2013, téhož roku začal překládat také pro časopis *Analogon*. Překládá z francouzštiny a z angličtiny.